

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 15.

V Ptuj v nedeljo dne 10. aprila 1910.

XI. letnik.

Vabilo na naročbo.

Ob priliki novega četrtletja opozarjamo svoje cenjene naročnike, ki so z naročnino zastali, naj isto poravnajo.

„Štajerc“

je danes najbolj razširjeno glasilo štajerskih in koroških kmetov, ki se zavzema za skupno gospodarsko delo.

V vsaki hiši

naj bode ta list!

Uredništvo in uprava.

Resni časi.

Žalostno je, res žalostno, da so velike množice slovenskega ljudstva še tako slepe. Druge besede nimamo: slepe! Kajti ko bi ne bile slepe, napravile bi že davno konec nesrečni prvaški politiki. Vsak človek z zdravo pametjo in zdravim vidom mora danes z gnusom opazovati to nesrečno politiko teh političnih brezvestnežev, ki se delajo za prave odrešenike slovenskega ljudstva, ki pa zasledujejo vedno le osebne, sebične cilje. Enkrat, enkrat samkrat biradi doživeli slučaj, da bi bil pojav prvaške politike le približno podoben gospodarskemu činu. Ali tega pač ne doživimo, pa čeprav dosežemo Metzulemovo starost...

Slovensko ljudstvo je maloštevilno, revno in kulturno nerazvito. Niti dva milijona Slovencev ne štejeemo in to je v primeri z drugimi narodi malenkost. Kulturno je slovensko ljudstvo nerazvito, kajti prvaki so pač ustanovljali šole za se, šole za bogatino, zahtevajo visoko šolo, za ljudstvo pa niso dali nikdar potrebnih šol. Ravno zdaj je neki narodni Slovenec povedal resnico, da imamo na Kranjskem ljudske učitelje, ki morajo od 200 do 300 otrok revnih slovenskih kmetov podučevati, na drugi strani pa umetniško šolo v Ljubljani, na kateri podučuje vsak češki učitelj po 7 otrok! To se pravi: prvaki dovolijo za se vse, slovenskemu ljudstvu pa nič! Sami bi vse imeli, na troške davkoplačevalcev seveda, od ljudstva pa zahtevajo, da ostane v „imenu narodnosti“ neumno in neizobraženo... Pri takih razmerah je moral slovensko ljudstvo seveda tudi v gospodarskem oziru revno in be-rasko ostati. In tako vidimo, da imamo v Ameriki, na Nemškem, v Italiji veliko več Slovencev nego doma na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Koroškem. Vsi ti tisočiči Slovencev v inozemstvu so žive priče nesrečne, žalostne prvaške politike... Vso to beraštvo pa pokrivajo jezuitarski prvaki s praznimi frazami o narodnjstvu, ki silijo danes že slehernemu študentu iz grla. Tako je, kakor je neki slovenski pisatelj dejal: prvaki pokrivajo kup gnoja z dragoceno preprogo; ali gnoj ostane vendar le, gnoj...

Tako je bilo že leta, že desetletja sem. Nazori prvaške politike se niso dosti spremenili;

le osebe so se spremenile. Svoj čas so vodili Žičkar in stari Serneč, Bleiweis in Dečko ljudstvo za nos, — danes pa storijo to Korošec in Kukovec in Grafenauer. Edino to je razlika! Gospodarsko zanemarjanje in osiromašenje slovenskega ljudstva pa je postalo pod temi novimi voditelji še hujše in še žalostnejše. Koliko slučajev za to dejstvo bi lahko navedli! Poslanec koroških politikujočih duhovnikov orglar Grafenauer pride na vsako zborovanje zakonitih „Marijinih društev“ in pridiguje vsaki zarjuveli zapuščeni devici. Ali za tako važno v gospodarskem oziru naravnost velepotrebno zadevo kakor je bilo n. p. velikansko železniško zborovanje v Velikoven, nima ta gospod časa. Njemu je pač vseeno, ali se zgradi vzhodna koroška železnica, čeprav bi ta v veliki meri ravno slovenskemu koroškemu ljudstvu pomagala. In istotako stoji položaj na Štajerskem. Saj so tukaj slovenski poslanci na komando rrradikalnih čeških kričavež deželni zbor razbili in s tem slovensko ljudstvo v velikansko bedo pahnili... Le besede, sladke, lepe, dohtarske in farske obljube imajo prvaki za slovensko ljudstvo. Le besede in smeh, kadar opazujejo ljudstvo, kako se vije in kako joka ter tarna v neskončni svoji bedi...

V kratkem se bode zopet pokazalo, da so prvaki poslanci v svojem srcu proti vsakemu gospodarskemu delu. 14. aprila se odpravi avstrijski državni zbor. In že se čita po prvakihih listih, da se bodejo slovenski poslanci zopet pokorili veleizdajniški češki politiki; že se govori, da hočejo zopet nespametno proti interesom slovenskega ljudstva nastopiti. Bojimo se, da se to tudi v istini zgodi. Valovi velike politike pa vplivajo najbolj na male, slabotne narode. Slovensko ljudstvo potrebuje krvavo avstrijske države in avstrijskega denarja in avstrijske moči, — to ljudstvo mora popolnoma v vsakem oziru propasti, ako se nadaljuje prvaško zločinsko politiko.

Iz nagiba in želje, da si svoje življenje, svojo bodočnost, svoje gospodarstvo izboljša, mora torej slovensko ljudstvo enkrat vso prvaško politiko čez krov vreči. Čimprej bode ljudstvo prvake k vragu pognalo, temprej se mu bode bolje godilo!

Politični pregled.

Državni zbor je sklican za 14. aprila ob 3. uri popoldne. Dnevni red prve seje obsega sledeče točke: 1. Prečitavanje vladne predloge glede dovoljenja za kreditne operacije. (Posojila za 182 milijonov kron!). 2. Prvo čitanje vladne predloge glede službene pragmatike. 3. Prvo čitanje vladne predloge glede spremembe pravilnika. 4. Prvo čitanje vladne predloge glede ustanovitve c. k. avstrijskega kora bojnikov. 5. Poročilo justičnega odseka glede vladne predloge o zvišanju eksekucije proste svote. 6. Razprava o še nepotrjenih volitvah za državni zbor iz maja l. 1907. — Obstrukcionisti niso s tem dnevnim redom zadovoljni in je mogoče, da prinese že ta prva seja odločilno vojsko za vlado.

Kranjsko nasilje. Deželni šolski svet na Kranjskem, ki je zdaj v prvaško-klerikalnih rokah, zaprl je te dni meni nič tebi nič tri šole nemškega „Schulvereina“ v črnomeljškem okraju. Tako delajo prvaki mogotci tam, koder imajo moč. Na Štajerskem in Koroškem pa hočejo za vsakih pet zagriženih Slovencev že posebno prvaško šolo, čeprav je ljudstvo v teh dveh deželah v pretežni večini za prepotrebni nemški poduk. Sploh kaže ravno sedaj Kranjska, kako bi prvaki i pri nas gospodarili, ko bi se jih do vlade pustilo. Ali mi pač ne potrebujemo grdega nasilja ruskih in srbskih blapcev!

Češki patrioti. Naši slovenski poslanci se vežejo s češkimi; na češko komando so tudi razbili štajerski deželni zbor. Doma pa se delajo ti prvaki torej opazovati, kaj delajo njih češki ljubi „bratci“. Pri zadnjih vojaških naborih so češko-radikalni mladeniči v raznih krajih proti cesarju in državi demonstrirali. Prišli so v črni oblekah, s črnimi zastavami itd. k naboru. Hoteli so torej na vse načine svojo mržnjo, svoje sovraštvo proti državi in cesarski službi pokazati. Oblast jih je morala tudi opetovano kaznovati. In naši slovenski poslanci so doma črno-rumeni do kosti! Oj ti grdi hinavci ti!

Proti izseljevanju. Nekatere agenture za izseljevanje se obračajo na duhovnike in občinske predstojnike, češ da naj ti zanje delajo. Obljubujejo jim obenem odškodnino. Prosimo tozadnevne gospode, naj takim umazaniam agentom ne pomagajo.

Volitve v ogrski državni zbor se vršijo junija meseca. Razpisane bodejo šele maja. Te volitve bodejo pač velepomembne za razvoj političnih razmer na Ogrskem. Upati je, da bode ljudstvo enkrat z dosedanjim magnatsko bando temeljito pomedlo!

Volitve v Boznijo. V novi bosanski deželni zbor se bodejo volitve od 18. do 28. maja t. l. izvršile. Dela se od vseh strani velike priprave.

Sodbo v veleizdajniškem procesu proti Srbom v Zagrebu se je baje razveljavilo in se bode razprava še enkrat vršila.

Politični umor. V Ipeku so neznanci streljali na višjega uradnika Ismajl beg. Beg je bil ranjen; njegov spremljevalec major Rodši beg pa se je takoj mrtev na tla zgrudil. Prebivalstvo je hučo razburjeno.

Dopisi.

Iz ormoškega okraja. Cesarsko kraljeva kmetijska družba za Štajersko je na svojem običnem zborovanju dne 17. marca 1910 v deželni hiši v Gradcu našega tukajšnjega rojaka gosp. Franc Škerlec-a, posestnika v Vičancih pri Veliki nedelji, odlikovala z bronasto kolajno za njegove zasluge, ki si jih je stekel v kmetijstvu. Čestitamo temu pridnemu možu in želimo, da nam ga ljubi Bog ohrani zdravega še mnogo leta.

Velika Nedelja. Gospod Ivan Veselič, trgovec pri Vel. Nedelji, ima 28 let starega hlapca, kateri se je na Velikonoč vstrelil na desni roki iz pištole. Pravi, da ga je po vrazjem zabolelo in da takih reči ne bode več v roke prijemal. M. K.